

CHARDONNAY (buiten Frankrijk)

door BROCK Patrick

Viña Casablanca / Chili

Chili ligt aan de westkust van Zuid-Amerika. Dit lange, smalle land strekt zich uit over een lengte van 4.300 kilometer langs de Grote Oceaan, maar is slechts 90 tot 400 kilometer breed. De wijngebieden in Chili strekken zich uit over 1.400 kilometer, van 27° tot 39° zuiderbreedte. De omvang en de geografische ligging van de 5 wijnregio's (Atacama, Coquimbo, Aconcagua, Central Valley en de zuidelijke regio) bieden de meest uiteenlopende klimatologische omstandigheden en bodemtypes, zodat ook veel verschillende wijnbouwmethoden worden toegepast. De belangrijkste omgevingskenmerken zijn:

- Een mediterraan klimaat
- Veel neerslag in de wintermaanden en een lange periode van droogte van het einde van de lente tot het einde van de zomer
- Een groot temperatuurverschil tussen dag en nacht, met een temperatuur van meer dan 30°C overdag in de warmste maanden en een enorme terugval 's nachts (15° tot 18°C aan de kust en meer dan 20°C aan de voet van de Andes)
- Een enorme lichtintensiteit
- Een relatieve vochtigheid van 55% tot 60% in de zomer en
- Een lange groei- en rijpingsperiode

Kenmerken die overdag zorgen voor een intensieve fotosynthese in de wijnstok, terwijl de sterke temperatuurdaling 's nachts de nodige rust geeft aan de wijnstok. Deze combinatie geeft de perfecte omstandigheden voor het rijpingsproces, bevordert een ideale samenstelling van de druif en een goede ontwikkeling van kleur en aroma's. Er zijn maar heel weinig wijnstreken in de wereld waar zulke ideale omstandigheden worden aangetroffen. Van Chili zegt men dat het één plantenkas is waarvan God het dak is vergeten.

Deze wijn, alsook de volgende Chileense die wij zullen proeven, komt uit de Aconcagua Regio en meer specifiek de Casablanca Valley, wat meteen ook de beste wijnstreek van Chili is voor witte wijnen. De druiven rijpen er traag, wat zorgt voor geconcentreerde en uitgebalanceerde aroma's en smaken.

Viña Casablanca wordt vooral geroemd om zijn 3 unieke 'Single Vineyards' topwijnen, namelijk de befaamde 'Santa Isabel' wijngaarden (Chardonnay & Merlot) in Casablanca Valley, en de 28 ha kleine 'El Bosque' wijngaard (Cabernet Sauvignon) in Maipo Valley.

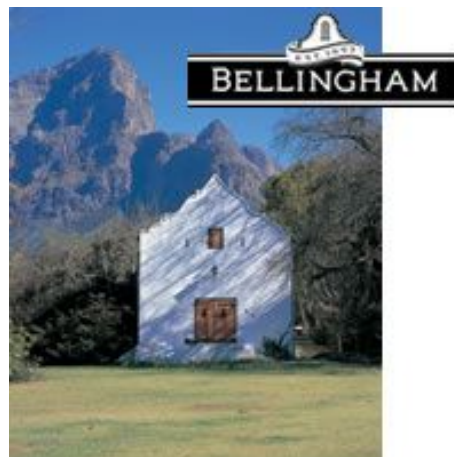
Deze Viña Casablanca Chardonnay wordt verbouwd in een wijngaard van 250 ha met een modern druppel-irrigatie-systeem en wordt op de markt gebracht onder het white label. De wijn is van een verrassend hoog niveau voor zijn prijs en moet in kracht slechts weinig onderdoen voor zijn grote "reserva" broer uit de Santa Isabel Estate. 2002 wordt algemeen beschouwd als een groot jaar in Chili.

Bellingham Estate / Zuid-Afrika

De rotsige "Groot Drakenstein mountains" die uitvloeien in de Franschhoek Valley, hebben menig wijnbouwer geïnspireerd tot het creëren van degelijke wijnen in, wat wordt beschreven als, het mooiste hoekje van Zuid-Afrika.

De geschiedenis van dit domein uit de Western Cape gaat terug tot 1693 en zijn wijnen werden steeds gerespecteerd voor hun hoge kwaliteit. Zij behoren dan ook bij de best gekende van Zuid-Afrika. Van alle op de Britse markt verkochte wijnen boven de £5 vertegenwoordigen zij een marktaandeel van 26%. Niettemin heeft dit de ambities van eigenaar Tim Hutchinson niet getemperd om nog beter te doen. Vandaar dat sinds dit jaar een volledig nieuw en jeugdig equipe wijnmakers werd aangesteld, bestaande uit:

- **Niël Groenewald**, chef wijnmaker, die oenologie studeerde en inmiddels zijn sporen verdiende op de domeinen "Perdeberg Winery", "Neethlingshof" en "Seidelberg"
- **Lizelle Gerber**, assistent wijnmaker die laatst actief was op "Eikendal Vineyards" en voordien ervaring had opgedaan op "Avontuur" en "Zevenwacht". Zij zal zich, als vitaal onderdeel in de creatie van fijne wijnen, vooral bezighouden met het management van de wijngaarden.
- **Mario Damon** was sinds 1999 als kelder assistent al nauw betrokken bij het wijnmaakproces. Inmiddels is hij afgestudeerd als wijnmaker en deed hij bijkomend ervaring op tijdens de wijnoogst in FRANKRIJK.

Een domein dat dus in het oog dient gehouden te worden.

<http://www.wine.co.za/Directory/Winery.aspx?PRODUCERID=1038>

Fairhall Dows Estate / Nieuw-Zeeland

Nieuw-Zeeland staat bekend om zijn wijnen met intense aroma's van exotisch fruit en een verbluffende finesse. Een belangrijke reden voor deze bijzondere kwaliteit is het koele klimaat. De zomertemperatuur die zelden boven de 25°C komt, zorgt ervoor dat de druiven langzaam rijpen en daarbij hun aroma's optimaal behouden. Echter, de voornaamste succesfactor van Nieuw-Zeelandse wijnen is de vakbekwaamheid van de wijnmakers en het feit dat zij vooruitstrevend te werk gaan. De belangrijkste regio's in Nieuw-Zeeland waar druiven verbouwd worden zijn: Hawkes Bays, Gisborne, Auckland en Marlborough. Nieuw-Zeeland is in eerste instantie beroemd geworden om zijn Chardonnay, Sauvignon Blanc en Riesling wijnen.

Fairhall Downs Estate is een familiebedrijf te Marlborough dat gespecialiseerd en zelfs marktleider is in wijnen van één wijngaard. Hun filosofie is "small is beautiful". De eerste wijnen werden aangeplant door Ken en Jill Small in 1982 op een 8 ha groot perceel in de Fairhall River Valley. Aanvankelijk waren zij schaaphouders en graantelers. De eerste oogsten werden integraal doorverkocht. In 1994 starten zij een partnerschap met hun dochter Julie en haar man Stuart Smith die, net als schoonvader Ken, een landbouwachtergrond had via het kweken van schapen en her-

ten te Canterbury. Ken en Stuart werkten zij aan zij en menige tips en technieken werden doorgegeven, verwachtingen en doelstellingen uitgewisseld en een oenoloog werd ingehuurd. Snel daarna kregen zij het wijnmaakproces onder de knie en in 1996 produceerden zij hun eerste flessen, op het domein gebottelde, Fairhall Downs Sauvignon Blanc. Door met lage rendementen te werken streeft Fairhall Downs ernaar haar wijnen zo te maken dat ze fris, met intens fruit, veel finesse maar niet "overdone" overkomen. Ondertussen werden al tal van medailles en trofeeën gewonnen en is het domein uitgegroeid tot 32 ha. De druivensoorten die Fairhall Downs verbouwt zijn: Chardonnay, Sauvignon Blanc en Pinot Gris. Deze druiven worden vervolgens aangewend voor de productie van voor iedere cépage één enkele cuvée.

www.fairhalldowns.co.nz/

Casa lapostole / Chili

De naam Marnier-Lapostolle en dan vooral het eerste deel van die naam is wereldwijd bekend. Het was de Fransman Alexandre Marnier die in 1880 op het idee kwam sinaasappelsap met cognac te mengen met een verfijnde, volle cognac. Deze likeur, die de naam Grand Marnier kreeg, sloeg in als een bom en werd voor de familie Lapostolle binnen de kortste keren een exportproduct van eerste orde. Dankzij het succes van deze sinaasappellikeur kocht de familie in 1919 in het Loire-gebied "Château de Sancerre". Het markeert het begin van Marnier-Lapostolle als wereldwijd opererend concern, waar Jacques Marnier-Lapostolle (de twee familienamen werden uiteindelijk samengevoegd) thans de scepter zwaait.

Casa Lapostolle in Chili is een nieuw ijkpunt in de geschiedenis van de familie. Het is het geesteskind van Alexandra - vernoemd naar haar beroemde overgrootvader en dochter van concernvoorzitter - die zich nu als 6de generatie binnen de onderneming manifesteert en daarbij vooral aan expansie in de Nieuwe Wereld werkt.

Alexandra is in haar avontuur niet over één nacht ijs gegaan. Ze bekeek wijngebieden over de hele wereld alvorens ze in Rapel Valley in Chili terecht kwam, dat op dezelfde breedtegraad ligt als de beste wijngebieden van Zuid-Afrika en Australië. Alexandra zag onmiddellijk de potentie van het gebied met zijn oude wijngaarden, zijn arme grond en ideale klimaat. Met behulp van Michel Rolland, een wereldwijd befaamd wijnmaker uit Bordeaux, werd de wijnmakerij compleet gerenoveerd. Er werden 30 roestvrijstalen tanks gebouwd en er werden 3.500 eiken vaten aangekocht. Rolland's meesterschap en perfectionisme pasten uitstekend bij Alexandra's droom. Het hele proces vanaf het plukken tot en met het bottelen werd vanaf dat moment nauwkeurig gecontroleerd. Er wordt met de hand geplukt, beschadiging van de druiven wordt tegengegaan door kleine verzamelmatten te gebruiken en er vindt een handmatige controle van de geplukte druiven plaats.

Wijngaarden van Casa Lapostolle

Typische voorschriften van Michel Rolland die vindt dat alle schakels in het productieproces even belangrijk zijn. Samen met wijnmaker Michel Friou hebben ze in enkele jaren tijd elegante klassenwijnen weten te produceren die hun weg over de wereld hebben gevonden. Toen Alexandra met Michel Rolland in zee ging, stond voor beiden vast dat er uitsluitend over kwaliteit en niet over commercialiteit zou worden gesproken.

Vandaag de dag bezit het domein 300 ha gespreid over 3 verschillende wijngaarden. Naast Chardonnay wordt ook nog Sauvignon Blanc, Cabernet Sauvignon, Merlot, Carmenere, en Syrah verbouwd.

In 1995 besliste Casa Lapostolle zijn Chardonnay wijnen enkel met druiven van de Casablanca Valley te vervaardigen. Aanvankelijk kochten zij hun druiven in, doch ondertussen heeft men zelf 45 ha Chardonnay in productie. De wijngaard werd met een zeer hoge dichtheid (6.600 planten/ha) aangeplant in 97-98. Dit zorgt voor een grote competitie onder de wijnstokken, wat dan weer ten goede komt aan de kwaliteit van de wijn.

<http://www.activinwinegroup.nl/casalapostolle.htm>

Beaucanon Estate Vineyards / California

BEAUCANON ESTATE situeert zich in Napa Valley en maakt excellente wijnen. Het domein wordt gezegend door moeder natuur vanwege zijn ligging, bodemgesteldheid en klimaat. Eigenaar is de Bordelese wijnbouwer de Coninck. De wijnen worden gekenmerkt door hun intense Californische fruitigheid in een ideale mix met de Bordelese structuur, kracht en evenwicht.

Jacques de Coninck, telg uit een wijnbouwersfamilie die meer dan 260 jaar actief was te Bordeaux, vestigde zich in 1978 te Napa. In 1984 verwierf hij zijn eerste wijngaard in een reeks van 3. In totaal bezit hij 9 ha wijngaard waarvan Longwood Ranch (3,8 ha) de meest zuidelijke is. Deze wijngaard kent een uniek microklimaat, en een excellente drainage vanwege zijn leem en zanderige ondergrond. Zij is aangeplant met de nieuwste cabernet sauvignon klonen waarmee hij de ogen uitsteekt van menig ander wijnbouwer in Napa. Oakville Vineyard (0,9 ha) vormt met zijn klei/graves bodem en zijn warm klimaat de ideale stresserende groeicondities waardoor de Merlot tot hogere kwaliteit wordt geforceerd.

Zijn afstammeling Louis de Coninck zet deze Bordelese traditie verder en maakt wijnen waarin de natuurlijke fruitaroma's, de structuur en het mondgevoel tot volle ontplooiing komen. Zoals alle grote wijnmakers slaagt Louis erin het fruit te combineren met een ideale lagering op zorgvuldig geselecteerde vaten om ze ten slotte te blenden met complementaire cépages. Zo bereikt hij complexe en rijk gestructureerde wijnen die perfect aansluiten bij een fijne keuken.

Deze Chardonnay is afkomstig van de St. Helena Vineyard (4,3 ha) met zijn leem/graves bodem en west-oostelijke helling.

<http://www.beaucanonestate.com/>

Bodega L'Olivera / D.O. Costers Del Segre (Spanje)

De appellatie Costers Del Segre ligt in het westen van Catalonië, dichtbij de stad Lérida. In dit gebied, dat naargelang de lectuur die men er op naslaat een 5 à 6-tal zones omvat en ± 4.200 ha groot is, werd in 1914 één van de meest imposante wijnbouwbedrijven van Europa gestart: Raimat. De naam Costers del Segre betekent letterlijk 'oevers van de Segre'. De Segre die een zijrivier is van de Ebro.

Het landschap is vrij heuvelachtig. Het klimaat is continentaal-mediterraan wat betekent dat de winters lang en erg koud zijn (tot 0°C) en de zomers lang, behoorlijk heet (tot 35°C) en droog. De gemiddelde temperatuur bedraagt 14 à 15°C, de jaarlijkse neerslag is beperkt rond de 300mm en de

zon schijnt er gemiddeld 2.800 uur per jaar waardoor het klimaat te vergelijken valt met het woestijnachtige weer van Californië. Dat maakt de wijnbouw hier in principe tot een vrij hachelijke aangelegenheid, ware het niet dat de Pyreneeën uitkomst brengen in de vorm van water om de wijngaarden te bevloeien. Een kanaal vanuit de bergen loopt direct door de wijngaarden van Costers del Segre. In de zomer zorgen een zeebries en de serè, een koude droge wind, voor de nodige afkoeling. De ondergrond is rijk aan kalk en zand met aan de oppervlakte veel keien. Men werkt er voor de witte wijnen met de autochtone Macabeo, Garnacha blanca, Parellada, Xarel-lo en daarnaast ook met chardonnay. De maximaal toegelaten productie mag niet meer dan 65 hl/ha bedragen (=10.000 kg/ha).

De D.O. erkent wit, rood en rosado met een alcoholpercentage dat tussen de 9,5 en 13,5% ligt. De wijnen van Costers del Segre zijn er echter in twee stijlen: de wijnen van de 'moderne' bodegas, die staan voor al wat nieuw is in de Spaanse wijnproductie, en de traditionele wijnen van de kleinere bodegas die een krachtiger en meer artisaan karakter hebben. Een groot deel van de druiven die hier geteeld worden, zijn trouwens bestemd zijn voor de bereiding van Cava.

De bodega L'Olivera is een piepkleine coöperatieve die in 1994 werd opgericht. Zij is gevestigd in een klein dorp met 120 inwoners, Vallbona de les Monges, op een hoogte van 418m. De wijngaarden liggen in de vallei en langs de flanken in terrassen. De productie komt voor 100% van de 12 ha eigen wijngaarden. De bodega is volledig uitgerust om kwaliteitsvolle wijnen voort te brengen.

Bij de Eixaders 2002 – Chardonnay gebeurde de gisting en vatrijping sur lie op Amerikaanse eik.

Weingut Velich / Burgenland (Oostenrijk)

Oostenrijk profileert zich steeds meer als wijnland met hoge kwaliteiten en veel verscheidenheid. Het weingut Velich is gelegen te APETLON (Burgenland) midden in het Nationale Park NEUSIEDLERSEE / SEEWINKEL. Het domein werd in bijberoep opgestart door vader Helmut. In 1990 werd hij opgevolgd door zijn zonen Roland en Heinz die, met de middelen die de natuur hen geven, zowel in de wijngaard als de kelder naar de best mogelijke kwaliteit streven. Zij bezitten 9 ha wijngaard en produceert 75% witte en 25% dessertwijnen (zoete), wijnen die zonder overdreven keldertechnieken worden gevinifieerd en die hun herkomst niet verloochenen. De enige toegeving die zij doen is het gebruik van Franse eiken vaten zodat het typische karakter van hun wijnen wordt ondersteund en er zelfs een diepere dimensie aan geven.

Van hun wijnen wordt gezegd:

“mocht men op het domein Sattlerhof ook zo intelligent met nieuw hout omgaan, zou hun Morillon wellicht kunnen uitstijgen tot het niveau van de Chardonnay wijnen van Velich, die voor Oostenrijk op eenzame hoogte staan”.

Hun beroemdste Chardonnay komt van de wijngaard Tiglat en wordt voor 100% op nieuw hout gelagerd, maar de Darscho mag er ook zijn.

Darscho is trouwens de naam van één van de vele kleine meertjes die het microklimaat en toonaangevende landschapsbeeld van SEEWINKEL bepalen. De naam is afgeleid uit het Hongaars en betekent zoveel als "warme zee". Het betreft hier een selectie van de beste druiven uit verschillende, optimaal georiënteerde percelen.

<http://www.velich.at/>

Hamilton Russell / Zuid-Afrika

Tim Hamilton Russell was voorzitter van een van Zuid-Afrika's belangrijkste reclamebureaus toen hij in 1975 de eigendomsrechten van het domein verwierf, dat gelegen is in het koele klimaat van de Walker Bay region. Dit gebied kent vanwege zijn ligging een uniek microklimaat. Van alle Zuid-Afrikaanse wijndomeinen ligt Hamilton Russell het dichtst bij de oceaan (slechts 3 km) en het terrein lijkt wel een beetje op IJsland.

Anthony Hamilton Russell, die het domein in 1994 overnam van zijn vader, begrijpt inmiddels zijn eigen terroir zo goed, dat hij ieder jaar in staat is om de wijnen een perfecte balans te geven. Om die reden heeft hij zich ook gespecialiseerd in slechts twee cépages, namelijk 22 ha Pinot Noir en 30 ha Chardonnay, dit in sterk contrast tot vele wijnbouwers uit de nieuwe wereld die 10 of meer variëteiten verbouwen en die geen enkele moeite doen om zich te beperken tot die druiven die het best aan hun terroir zijn aangepast. Hun zusterbedrijf Southern Right heeft zich gespecialiseerd in Pinotage en Sauvignon Blanc.

In zijn continue streven naar verbetering werden recent nog de oude Champagne klonen van de Pinot Noir vervangen door betere kwaliteiten. Anthony's streven om het beste van de oude en nieuwe wereld samen te brengen maakt dat zijn wijnen ondertussen een reputatie hebben opgebouwd en tot de beste van Zuid-Afrika mogen gerekend worden.

Getuige daarvan is het feit dat zijn Chardonnay de enige Zuid-Afrikaanse wijn was die werd geserveerd tijdens een banket op Buckingham Palace ter ere van Nelson Mandela.

Diezelfde wijn haalde tevens de hoogste score die ooit werd gegeven aan een Zuid-Afrikaanse wijn in Wine Spectator, namelijk 92/100.

De Chardonnay ondergaat voor 56 % gisting op nieuw Bourgondisch hout met 9 maanden rijping op de lie. Vrij veel hout in de neus, maar ook veel fruitconcentraat, waardoor een prima balans aanwezig is. Het fruit is hier nummer een, zoals ook in de Bourgogne gebruikelijk is. Zuivere wijn met mooie terroirexpressie, rijke citrustonen en veel lengte.